

BYBLEKKA

Meldingsblad for Kystlaget Trondhjem 4/2022

www.kystlaget-trh.no

Storslått feiring på Stadsbygd – klinkbåttradisjonen innskrevet på UNESCOs kulturarvliste!

Tekst/foto: Jan-Petter Huberth Hansen

I glitrende sensommervær på Museet Kystens Arv ble det en storstilt markering av at den nordiske klinkbåttradisjonen nå er inne på listen over menneskehetens immaterielle kulturarv! Intet mindre! Skjønt immateriell? Denne dagen var det i alle fall en mengde lekre tradisjonsbåter å ro, seile, kjøre på strøm(!) eller bare nyte synet av ved utløpet av Prestelva. Arrangementet – **«Med hjerte for båt»** - fant sted lørdag 27. august. Initiert av museet, og i samarbeid med Kystlaget Trondhjem, Innherred kystlag og Fosen folkehøyskole. Over fjorden hadde vi blant annet tatt med oss «Auskaret», «Elfryd» og jolla til «Det gode liv».

Det hele startet imidlertid opp inne på museet, hvor Karen Espelund, direktør for MIST åpnet med et gnistrende og inspirerende innlegg om kystkultur og UNESCO for en fullsatt sal. Deretter fulgte flere foredrag, hvor mange nok ble overrasket over foredraget «Kystfriluftsliv med barn». Det handlet ikke primært om «lek og roing i fjæra», men tøff seilas med to svært små barn på seiltur i åtte(!) uker nordover norskekysten. Riktignok er foreldrene Ola Borgfjord og Gunvor Storaas særdeles gode tradisjonsbåtseilere, men likevel. (forts s.2)

Kulturminnedag lørdag 10. september

Kulturminnedagen er et landsomfattende arrangement der frivillige foreninger viser fram aktiviteter og inviterer publikum til å se og oppleve. Denne dagen blir det åpne

skur fra kl 12 – 15 der de forskjellige gruppene viser aktiviteter og prosjekter. Kanskje får du bivåne oppstart av en ustadig og hissig båtmotor utenfor Grønnskuret mens du kjenner lukten av tjære og nyoljet treverk. Følg med på facebooksidene til Kystlaget Trondhjem for mer informasjon. *Velkommen!*

Forbundet KYSTENS landsstevne på Bragdøya

Tekst/Foto: Silje Salomonsen

Etter en lang pause, kunne Bragdøya og Søgne kystlag endelig ønske velkommen til Kystens landsstevne i sommer. Bragdøya sin lune havn med kystkultursenter, flere sjøboder og kaianlegg, er et ypperlig sted for et landsstevne. Med to rutebåter fra byen over til øya, gikk det raskt å komme seg ut selv uten egen tradisjonsbåt.

På stevnet var det mange båter, utstillere og aktiviteter vi husker fra stevnet i Trondheim. Fra kaia gikk turen først til stranda der unge og voksne kunne tilberede og grille sjømat, «Elias» putra rundt i lagunen og på utsiden lå både «S/S Svanen» og museumsskipet «Gamle Oksøy» for å vise seg frem. På vei tilbake mot Saltebua Kro gikk turen forbi flere håndverksboder, markeds plass og demonstrasjon av klinking og motorer. Stevnet på Bragdøya var ikke like folksomt som i Trondheim, men Galeasen «Gurine» og veteran-redningsskøyter sammen med nesten hundre andre båter lagde likevel et imponerende skue i havna.

Det var dukketeater, kåseri og konserter. Stevnets tema «Rent hav og levende kystkultur» gikk igjen overalt med dykkerklubbens undervisning om søppel i havet, foredrag om kurbad og badeleger langs Skagerakkysten, seminar om UNESCO og klinkbåttradisjonen og ikke

minst den gode kystkulturen som oppstår der båter ligger tett i tett ved kaia.

Priser ble delt ut til blant andre slepebåten «MS Ørnen» bygget ved Ørens Mek. i Trondheim i 1902, og mest lovende restaureringsprosjekt gikk til frakteskipet «MS Nyborg» som noen av våre medlemmer, Lillian og Sten Cato, har lagt ned mye innsats i tidligere. Juryens åpne pris gikk i år til alle kystlag for å drive et fellesskap som ikke bare består av museumsfolk, men også følger med i tiden og bidrar til å nå et eller flere av forbundets prioriterte bærekraftsmål. Jeløya kystlag i Moss fikk øsekaret og kan se frem til et spennende år med planlegging og forberedelser av neste landsstevne.

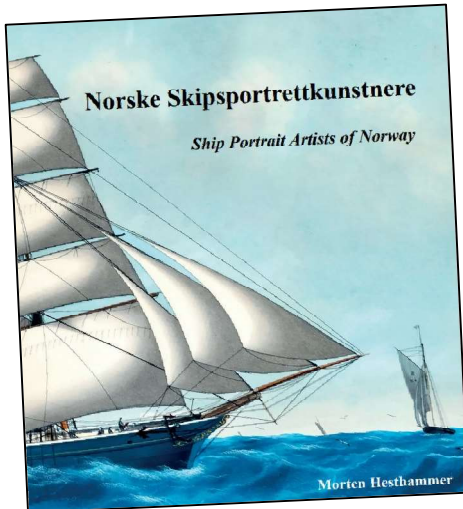
UNESCO (forts fra side 1)

Det er produsert 272(!) klinkbyggede båter på båtbyggeriet på Stadsbygd. Flere av disse kjenner vi jo godt til på Fosenkaia, for eksempel «Det gode liv» (byggenummer 225). En stor samling av besøkende fikk være med på defilering av et titalls båter på Prestelva – hvor en virkelig nestor i tradisjonsbåtbygging i Norge, Einar Borgfjord, presenterte båtene etter hvert som de dro forbi. Karen Espenlund kronet det hele med å døpe den andre tradisjonsbåten bygget på Stadsbygd med elektrisk motor. Hun var for øvrig også gudmor for den første – vår «Elfryd».

Det var mange aktiviteter og mye mingling på tunet – og «Elfryd» kjørte med store og små ut på fjorden nesten kontinuerlig, mens andre lånte seg en færing på elva.

Museet Kystens Arv og båtbyggeriet er fundamentale institusjoner for videreføring av klinkbåttradisjoner og formidling av kystkultur. Har du ikke vært der enda så ta turen dit. Du blir ikke skuffet!

Boktips

Morten Hesthammer ved Hardanger Fartøyvernssenter har samlet informasjon om flere hundre skipsportretter med ditto bilder. Innen bokverdenen brukes begrepet «gavebøker». Dette er ei gavebok i stort format, flotte bilder og interessante opplysninger, med engelsk sammendrag. I dag blir det jo tatt millioner av bilder med mobilkameraer. Dette er noen annet. Boka inneholder et bredt spekter av bilder, og som forfatteren sjøl skriver: «Noen er svært godt uførte, andre naive og amatørmessige, men alle har en historie å fortelle.». I tillegg til den estetiske dimensjonen, representerer bildene også et unikt kildemateriale. Boka kan bestilles hos morten.hesthammer@gmail.com og koster kr. 500.

Aktivitetskalender

Kulturminnedag:

- Lørdag 10. september kl.12:00 – 15:00

Temakvelder:

- Torsdag 6. oktober kl.19:00
- Torsdag 1. desember kl.19:00

Aktivitetskvelder med vafler:

- Onsdag 5. oktober kl.18:00
- Onsdag 2. november kl.18:00
- Onsdag 7. desember kl.18:00

Rådsmøter:

- Torsdag 22. september kl.19:00
- Torsdag 17. november kl.19:00

Høstdugnad:

- Fredag 30. september kl.16:30

Havets festbord:

- Lørdag 15. oktober kl.19:00

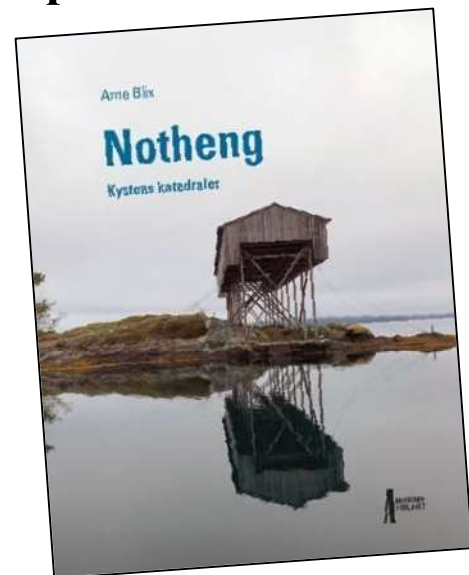
Julebord med lutefisk:

- Lørdag 26. november kl.19:00

Søndagskafé (fra og med 25. september):

- Søndager kl.12:00-15:00

Boktips

Da er den endelig her, den høyreiste og langstrakte historien om nothengene – og alt som hører til. Kystens katedraler ble disse landemerkene kalt. Synlige og nødvendige, både arbeidssted og sosial møteplass. Med motor i fiskebåtene ble alt raskere og større. Fra tidlig på 1900-tallet ble det derfor nødvendig å bygge notheng for å tørke og impregnere garn og nøter, ellers ville bruket raskt svekkes og råtne. Forfatter Arne Blix har registrert hundrevis av disse stolte kystbyggene og på reiser langs kysten besøkt de fleste av de 55 som fortsatt står. Boka kan kjøpes i bokhandelen.

Interessert i seiling?

Seilgruppa inviterer alle som er interessert i seiling med tradisjonsbåter på kurvfest 24. september 2022 på Gulsuret klokken 19.00 Påmelding til Bao Quoc Le: lebadquoc@gmail.com tlf: 466 83 918

Kystlaget Trondhjem er med sine 430 medlemmer ett av 126 kystlag tilknyttet Forbundet Kysten. Kystlaget har sin base på Fosenkaia i Trondheim der laget forvalter flere båter og bygninger (skur) på kaia. Disse brukes aktivt til medlemsaktiviteter og til vedlikehold og drift av tradisjonsbåter og veteranfartøy. Kystlaget har flere aktivitetsgrupper der en kan lære og praktiskere alt fra seiling, smiing, håndverksarbeid til restaurering av gamle motorer.

En kan bli medlem av Kystlaget Trondhjem ved å melde seg inn i Forbundet KYSTEN og velge Kystlaget Trondhjem som lokallag. Medlemskontingen er kr 500/år for ordinære medlemmer og kr 75/år for husstandsmedlemmer. Ungdomsmedlemmer betaler kr 250/år inntil fylte 26 år.

Bli medlem ved å gå inn på: <https://kysten.no/bli-medlem>

Kontaktpersoner i Kystlaget Trondhjem:

Hovedsmann (leder)	Jan-Petter Huberth Hansen	913 72 303	hovedsmann@kystlaget-trh.no
Halskar (kasserer)	Frode Frydenlund	926 33 930	halskar@kystlaget-trh.no
Stuert	Ingrid Kojen	917 38 746	stuert@kystlaget-trh.no
Skurbas	Torstein Olsen	950 54 687	skurbas@kystlaget-trh.no
Kaibas	Svein Nordhammer	957 92 308	kaibas@kystlaget-trh.no
Skrivar	Sverre Steen	934 06 429	skrivar@kystlaget-trh.no
Kaibas-vara	Per Kristian Rognes	907 41 054	kaibas-vara@kystlaget-trh.no

Aktivitetsgrupper m.m.:

Auskaran	Sverre Steen	934 06 429	auskaran@kystlaget-trh.no
Seilgruppa	Bao Quoc Le	466 83 918	seilgruppa@kystlaget-trh.no
Dokumentasjon/arkiv	Per Kristian Rognes	907 41 054	arkiv@kystlaget-trh.no
Flytebryggegruppa	Marius Petter Wick	406 06 221	flytebrygga@kystlaget-trh.no
Småbåtgruppa	Jens Krystad	957 79 152	smaabaatgruppa@kystlaget-trh.no
Smedgruppa	Håvard Wilson	476 68 408	smia@kystlaget-trh.no
Båtlaget Hermes	John Eilif Hermansen	414 32 461	hermes@kystlaget-trh.no
Mat og festivitas	Roald Nakstad	917 41 799	matogfest@kystlaget-trh.no
Fartøygruppa	Dag Linhjell	902 24 183	fartoygruppa@kystlaget-trh.no
Motorgruppa	Svein Nordhammer	957 92 308	motorgruppa@kystlaget-trh.no
Ferjegruppa	Johan Terje Lines	915 67 816	stoksundferja@kystlaget-trh.no
Båtlaget Nidaros	Adam Krupicka	461 10 509	nidaros@kystlaget-trh.no
Håndverksgruppa	Kari Gjerde	900 91 069	handverksgruppa@kystlaget-trh.no
Levende kanalhavn	Egil Eide	416 91 512	levendekanalhavn@kystlaget-trh.no
Studieveileder	Jorid Østvik	926 27 518	studieveileder@kystlaget-trh.no

